

0. Giriş

0.1. Gerekçe

Bu el kitabı, Türk ve Alman Çevre Bakanlıkları tarafından ortaklaşa yürütülen „Harmonisation and Implementation of the EC Directive Related to Environmental Noise Management (Çevresel Gürültü Değerlendirmesi ile ilgili AB Direktifinin Uyumlaştırılması ve Uygulanması)“ adlı Twinning (Eşleştirme) Projesi TR/2004/IB/EN/02 kapsamında hazırlanmıştır. Kitap, Türk kamu ve kuruluşlarını çevresel gürültünün azaltımında destekleyecektir.

Söz konusu el kitabı, Alman Federal Çevre Bakanlığında ve Bavyera Eyaleti Çevre Dairesi bünyesinde çalışan Alman gürültüden korunma uzmanları tarafından hazırlanmıştır. Uzmanlar, Avrupa ve Alman gürültüden korunma politikasında uzun yıllara dayalı bir deneyime sahiptir. El kitabı, ağırlıklı olarak bu bakış açısından yola çıkılarak yazılmıştır ve bu yüzden Türkiye’deki şartlar ile her zaman uyumlu olmayabilir ya da anlamlı gelmeyebilir. Buna rağmen eylem planlamasına ilişkin kısa vadede bir dizi uygun önlemin alınmasını mümkün kılan ve uzun vadede gürültüden korunma politikasına ilişkin geniş çaplı bir katkı sağlayan ve önlem ve araçlardan-meydana gelen kapsamlı bir katalogun ortaya konması yerinde görülmüştür.

0.2. Hedef

El kitabının hedefi, en önemli gürültü kaynaklarının ve problemlerinin azaltımına yönelik bir önlemler katalogu hazırlamaktır. Bunu yaparken iki somut amaç güdülmektedir; birincisi, özellikle eylem planında olmak üzere çevresel gürültü direktifini Türk Hukukuna uyarlayan Türk kamu ve kuruluşları ve uzmanlarına çevresel gürültünün tespiti ve azaltımı hakkındaki yönetmeliğin (Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği) uygulanmasında destek olmak, diğeri ise tüm bunların ötesinde bir gürültüden korunma politikasına katkı sağlamaktır.

Alınacak önlemlerin etkisi, tam olarak tanımlanmış bir çevrenin yalnızca kendi içinde değerlendirilmesidir. Bu yüzden el kitabı, ele alınacak önlemlerin kritik uygulaması ile ilgili tavsiyelerde bulunmaktadır.

Çoğu önlemler, ele alınması ve uygulamaya konması ile sonuçlanacak hareket tarzı ve yayınları (örneğin yönetmelikler, kanunlar, mali imkanların hazır bulundurulması v.s. gibi) ve de belli başlı araçları (veriler, bilimsel bağlamlar, algoritmalar, ölçüm ve hesaplama yönelik yönetmelikler v.s.) gerektirir. Önlemler için yöntemler ve burada araçlar diye tanımlanan araçlar, alınacak önlemlerin ortaya konmasında gerektiği takdirde birlikte açıklanacaktır.

0.3. Gürültüden Korunma Politikasına Yönelik Genel Bilgiler

Genel anlamda Avrupa ülkelerinin gürültü problemleri, 2. derece eylem planlamasının uygulamaya konmasıyla dahi çözülmüş olmaz. Ayrıca konuyu tamamlaması bakımından el kitabında ortaya konulan bazı önlemler, aglomerasyonlardaki (yerleşim yerlerindeki) eylem planlamasından sorumlu kurum ve kuruluşların yetki alanı dışındadır (örneğin ulusal, Avrupa ve uluslararası gürültüden korunma politikası). Bu yüzden eylem planlamasının gürültü azaltımında ulusal, Avrupa ve uluslararası kapasite ve imkanları da gerektiren ve zorlayan (örneğin ürünlerin, araç ve uçakların gürültü emisyonu sınır değerlerinin uygulamaya konması ve bunların devamlı kılınması) genel bir gürültüden korunma politikasına orta vadede entegre edilmesi tavsiye edilir. Maliyetler ve etkilerine ilişkin bir önlemler paketinin iyileştirilmesinde, şayet önlemlerin tamamı ve sorumlu taraf sürece dahil edilirse en iyi sonuç alınır. AB’nin halen geçerli olan gürültüden korunma politikasına ilişkin tavsiyeler “Gürültüden korunmaya yönelik AB Araçları” ekinde, iyileştirilmiş ulusal gürültü azaltımına ilişkin tavsiyeler ise “Ulusal Devlet Düzeyinde Gürültü Azaltımı” ekinde bulunabilir.